

Ing. Petr Dušan Biheler
Dra. Votočky 143
CZ - 50752 Ostroměř
biheler@gmail.com

Vážený pán
MICHAL ŠKOLEK
Švecova 464/7
014 01 Bytča
Slovensko

KOPIE DOPISU

Ing. Petr Dušan Biheler
Dra. Votočky 143
CZ - 50752 Ostroměř
biheler@gmail.com

Vážený pán
Ing. Peter Kažimír
ministr financí SR
P.O.Box 82
817 82 Bratislava 15
Slovensko

V Ostroměři, 29. 6. 2013

Vážený pane ministře,

stojíte v čele ministerstva financí SR, které převzalo slovenskou část československého zlata po skončení existence společného státu po 1. lednu 1993.

Z tohoto důvodu se na Vás obracím jménem nejbližších pozůstalých (tj. Ing. Jana Bihellera, Ing. Zuzany Vávrové, Mgr. Maji Bihelerové a Ing. Petra Dušana Bihelera) po paní Getrudě Bihellerové, rozené Rosenzweigové, narozené dne 20. 9. 1885 v Teplicích-Šanově, slovenské státní občance s posledním známým místem pobytu na Slovensku v (Velkej) Bytči, (Šafárikova)/Švecova ulica č. 464.

Prosím Vás jako představitele Slovenské republiky, abyste rozhodl o způsobu vypořádání majetkových závazků státu vůči paní Bihellerové, resp. vůči jejím žijícím příbuzným, přestože se jedná o pohledávky historické, mající původ v letech 1939 - 1944.

Paní G. Bihellerová byla matkou Fridricha Alfreda Bihellera a Otto Tibora Bihellera a tudíž i babičkou shora jmenovaných pozůstalých.

Určitě jste obeznámen s tím, že Slovenský stát konfiskoval majetek svých židovských občanů. Zlato a umělecké předměty přešly do jeho vlastnictví, ostatní movitý majetek byl arizován, rozdán nebo prodán v dražbách, zmizel z evidence. Slovenský konfiskální systém zpočátku vycházel z konfesijních hledisek, viz Vládné nariadenie č. 203 z 30. 8. 1940 a Vládné nariadenie č. 271 (§ 7 a § 8) z 18. 10. 1940. O rok později, dne 9. 9. 1941 zákonem č. 198 a Vyhlášením č. 238 z 30. 10. 1941, dochází ke konfiskaci majetku už na základě rasového původu. (Volně citováno podle publikace "Tieň minulosti" od Jany Švantnerové a kol., Bratislava 2013).

Závěr života naší babičky autenticky vypovídá o zločinné mašinérii Slovenského štátu od počátku jeho existence v roce 1939. Jsme dnes, v 21. století, přesvědčeni, že hlavním státním zájmem/politikou v té tragické době byl pouhý majetkový prospěch z loupeže a vraždy. Musely pro tento státní zájem a politiku skutečně zemřít desetitisíce lidí (ve slovenském případě) a zvláště pak naše babička?

Pro zpřesnění její osobní historie uvádím, že babička v roce 1933 ovdověla. Paradoxem jejího příběhu je historický fakt, že její první manžel byl advokát, Dr. Izidor Biheller - náš dědeček, obhajoval p. Andreje Hlinku před rakousko-uherským soudem v r. 1908 (události v Ružomberku - Černovej).

Dne 14. 2. 1939 (asi měsíc před „Mnichovem“ a vznikem Slovenského štátu) se vdala za MVDr. Jozefa Muellera, který ji doprovázel až do tragického konce jejich dnů.

Teprve v minulých dnech se nám dostaly do rukou originální dokumenty, které alespoň částečně vypovídají o posledních dnech života naší babičky. Máme k dispozici záznam ze dne 17. 3. 1942, jehož pravost byla ověřena, který přikládám a podle kterého manželům Muellerovým byly před uvedeným datem zabaveny předměty v celkové hodnotě Sk 33 000.-, tj. cenné papíry (stavební losy, výherní listy, státní úpis), zlaté hodinky, zlaté řetízky, zlaté prsteny, stříbrné přibory, svícny, misky, náprstky, šatstvo, prádlo, obuv a domácí zařízení.

Věci ze zlata převzala Tatrabanka. Vše ostatní obdrželo okresní velitelství Hlinkovy Gardy (OV HG) v Bytči.

O lidském přístupu tehdejších státních orgánů vypovídá potvrzení (*) OV HG z 17. ledna 1942, že pan Mueller dostal z okresního velitelství HG zpět pouze 1 (slovy: jeden kus) kabát bez podšívky.

Koncem srpna 1944 moje babička s manželem se uchýlili do obce Suľov a 18. 9. 1944 (podle písemného svědectví z r. 1947) (*) byli zatčeni, znovu oloupeni (jednotkou SS) a převezeni do Žiliny. Později byli dopraveni do koncentračního tábora v Osvětimi, kde byli zavražděni.

Pane ministře, nejsme motivováni žádným úsilím o náhradu jakékoli materiální újmy, i když zabavené věci nebyly po válce přeživším vráceny. Všichni naši příbuzní, kteří zemřeli v letech 1939 - 1945, tedy i ti, kteří zemřeli zaviněním Slovenského štátu, si však zaslouží úctu, pietu a vzpomínku.

Prosíme Vás, abyste umožnil, případně zajistil, důstojné vyrovnání Slovenské Republiky s historií, jejíž součástí byl i životní příběh naší babičky a slovenské občanky, paní Gertrudy Bihellerové-Muellerové.

Podle našeho názoru postačí, jestliže slovenské instituce pro uctění památky zabezpečí zhotovení a umístění kovové pamětní desky v Bytči, na domku ve Švecově ul. čp. 464, nebo na budově Městského úřadu, pokud možno do 18. 9. 2014.

Vyhrazujeme si ovšem právo samostatně rozhodnout o textu a formě sdělení na zmíněné desce v případě, že naší prosbě vyhovíte.

S přáním míru a pokoje jménem uvedených pozůstalých

A handwritten signature in black ink on a light-colored background. The signature is written in a cursive, flowing style and reads "Mgr. Biheller".

Kopie na vědomí: primátor Bytče, p. Miroslav Minárčik
pan Michal Školek, Švecova 464/7, Bytča

Příloha: Dokument Tárғы č. 155 a 156 (ověřené kopie), 2 listy

Pozn. (*): dokumenty lze na vyžádání poslat emailem